

ע"פ 37109/08 - מדינת ישראל נגד מתן הרצל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

21 נובמבר 2017

עפ"ג 37109-08-17 מדינת ישראל נ' הרצל

לפני:

כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד כבוד השופט שמואל בורנשטיין כבוד השופט דבורה עטר
המערערת מדינת ישראל

נגד
מתן הרצל
המשיב

nocchim:

ב"כ המערערת עו"ד אלון טנקגי

המשיב ובאת כוחו עו"ד שילה דורפמן-אלגאי

[פרוטוקול הושמטה]

פסק דין

1. בפנינו ערעור המדינה על גזר דין של בית המשפט השלום הראשון לציון בת"פ 11742-05-16 מיום 18.7.2017, במסגרתו בוטלה הרשות המשיב שהודה בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין וכן בעבירה של הייזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק העונשין. על המשיב נגזרו העונשיים הבאים: של"צ בהיקף של 140 שעות; צו מבחן למשך שנה; פיצוי למתלוון בסך 3,000 ₪.

הערעור מופנה נגד ביטול הרשותה וקולת העונש.

2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן שבו הודה המשיב, ביום 30.11.14, בשעה 08:00 או בסמוך לכך, בעקבות תאונה בין רכבו של המתלוון ואופנוע עלייו רכב המשיב, בסמוך לכיכר מורשת ישראל בראשון לציון, עלתה חמתו של המשיב שתקף את המתלוון בכר שבעט בדלת הנהג בחזקה בזמן שהמתלוון פתח את הדלת וזה נהדף לאחר מכן וקיבל מכחה בראשו. בהמשך, היכה המשיב בידו בחלאן דלת הנהג בחזקה וشمשת החלאן נופצה. כתוצאה לכך, פגעו זכויות החלאן במתלוון ונגרמה לו שရיטה בפנוי וכן כאבים בכף ימי כתוצאה מפגיעה הדלת.

3. מתסיק שירות המבחן שהוגש לגבי המשיב עולה כי הוא בן 26, רווק ומתגורר בשכירות עם בת זוגו. סיים 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות חלקית, שירות צבאי מלא. עד לחודש יולי 2016 עבד כשליח בחברה פיננסית, כאשר ביולי 2016, נפגע בתאונת דרכים, במסגרת עבודתו, עת רכב על אופנועו. המשיב שהוא בחופשת מחלה לתקופה ממושכת ולאחרונה חזר לעבוד בחברה בתפקיד משרדי. כתוצאה מהairou המתואר בכתב האישום, נפל המשיב מהאופנוו, התיק שנשא עליו נקרע, שבתוכו סכום כסף גובה שהתרפז בכביש. המשיב תiar כי במסגרת תפקידו נהג לשנע מידיו יומם סכומי כסף גבויים ועל רקע היותו נסער, הגיב בתוקפנות, ותגובהו הייתה אימפרוביזית ובלתי מתוכננת על רקע אותה החושת בהלה ולחץ. משכך, הוא התקשה בוויסות עצמי של דחפיו, הביע צער על התנהלותו ועל הפגיעה במתלוון, והביע נוכנות לפצותו.

במסגרת הتسיק הראשון, התרשם שירות המבחן מהמשיב,cadm בעל יכולות תפוקוד תקיןות במסגרת חייו השונות, לצד זאת, העיר כי התנהלותו של המשיב בכביש מסכנת, בשל מעורבותו במספר תאונות דרכים. שירות המבחן סבר כי המשיב נוטה ללקחת סיכונים בגין עצמו ולסיבתו, מתקשה בהפעלת שיקול דעת בוגר ואחראי ולוות דחפיו, תוך שהוא מגיב באימפרוביזיות במצב דחף. אל מול זאת, מצא שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון ביןונית למעורבות התנהלות אלימה בעtid וכי מידת החומרה של תוכאות האלימות צפיה להיות נמוכה.

תחילה, שלל המשיב צורך טיפול ושירות המבחן המליך על עונש מסר שירוצה בדרך של עבודות שירות ותשולם פיצוי למתלוון.

4. בתסיק המבחן השני, הדגיש שירות המבחן כי ההליך המשפטי היהו עבור המשיב גורם מרתקע ומציב גבול. עוד הוסיף כי למשיב יכולות עקביות והתמודדה בתחום החיים השונים, והביע נוכנות לקבל טיפול מותאם להתמודדות עם קשיי הרגשים.

המלצת שירות המבחן הייתה עניינה שיקומית - העמדת המשיב בצו מבחן למשך שנה ושיילבו בשירות טיפול ייעודי לעיבוד נסיבות התנהגותו האלימה, בניסיון לצמצם סיכון להישנות עבירות, לסייע לו לבחון דפוסי תקשורת ולרכוש מיוםנות להתמודדות במצב לחץ ומשבר.

כן המליך שירות המבחן על צו של"צ בהיקף של 140 שעות ועל תשולם פיצוי למתלוון.

בשל העובדה כי המשיב נעדר הרשעות קודמות, מגילה אחריות למעשייו וمبיע נוכנות לשאת בכל עונש וכן להשתלב בהליך טיפול, כמו גם המסמכים שהציג שעבודתו עשויה להיפגע במידה וירשע בדיון, המליך השירות להימנע מהרשעת המשיב.

פסק הדין של בית משפט קמא

1. המשיב נעדר עבר פלילי, זהה עבירותו הראשונה. שירות המבחן המליך להימנע מהרשעתו, בשם לב לנטיית האחריות, לחרטה העמוקה אותה הביע ובהתחשב בעובדה כי סביר שהוא יאבד את מקום עבודתו היה וירשע בדיון. עוד ציין שירות המבחן את נוכנות המשיב לבצע כל עונש שיטול עליו וכן כוונתו לשתף פעולה בהליך הטיפול.

2. לתיק בית המשפט התקבל העתק מכתב מעסיקו של המתלוון ממנו עולה כי הרשעה פלילית תגרום להפסקת העסקתו. מכתבו של המעסיק מצין פגעה עצמית במקום העיסוק הנוכחי של המשיב, ואולם

אין באמור כדי לקבוע כי הוא לא יכול למצוא עבודה בתחום זה במקום אחר.

3. אין מחלוקת כי המשיב הבין את חומרת מעשיו, אלו מצאו ביטויים הן בהודאות בעבירות שיויחסו לו בכתב האישום, הן מתקיר שירות המבחן והן מדבריו בבית המשפט בשלב הטיעונים לעונש. בית המשפט קמא מצא כי אכן קיימת חרטה ממשית וכן.
4. בראיה כוללת של היבט האינדיבידואלי בעניינו של המשיב, הגיע בית המשפט קמא למסקנה כי הנסיבות שהובילו לאירוע, כטענת המשיב, הוכח והחרדה בהם היה שרוי, לרבות גילו הצער (24 שנים) בעת האירוע תומכות בمسקנה לפיה מדובר במעשה חד פגעי וחרגה, וזה שיקול אישי בעל משקל באיזון הנדרש לצורך הכרעה אם לבטל את הרשותה בדי.
5. במשקל המctrבר של השיקולים לכאן ולכאן, ובאיזון הראוי ביניהם, ולאחר לא מעט התלבטות, נוכח הייתה המקרה גבולי לעניין הרשות או אי הרשות, יש מקום להיעתר להמלצת שירות המבחן ולבטל את הרשות המשיב, וזאת על סמך הנימוקים הבאים:
- א. מדובר באדם צעיר, כבן 26 שנים היום, נעדר עבר פלילי, אשר ביצע את העבירה, כאשר חשב שהוא קרובן לעבירות שוד.
 - ב. כפי העולה, המשיב מנהל אורח חיים נורמלי ותיקן, נראה כי בשנתיים האחרונות, עבר הכשרות רבות על מנת להתמקצע בתחום עיסוקו.
 - ג. המשיב מחייב מפשיעה לא פשוטה בעקבות תאונת דרכים אותה עבר.
 - ד. האירוע עצמו אף שאינו קל בנסיבותיו, נעשה כאמור בהתייחס למצוקה הקשה אליו נקלע. גם המשיב עצמו נפגע במהלך האירוע.
 - ה. הרשות המשיב בעבירה המיוחסת לו בתיק זה, תביא לפגיעה משמעותית ומידית בעבודתו הנוכחיית ובכל מקרה תקשה עליו מאוד במצבה כלשהו.
 - ו. המשיב הביע חרטה כנה, נכוון להשתלב בהליך טיפול עליו המליץ שירות המבחן וביצע של"צ.

נימוקי הערעוע

1. בית משפט שגה עת ביטל את הרשות המשיב וזאת בגין החלט כתוב ופסקה מאוחרת לה, ובניגוד לכלל לפיו האינטראס הציבורי מחיב הרשותו של מי שנמצא אשם בדיון והשיט עונש הסוטה לקולא באופן קיצוני שאין בו כדי להלום את עקרון ההלימה ותיקון 113.
2. ביטול הרשות נאשם במיוחס לו הינו אמצעי חריג ויעשה רק בנסיבות מיוחדות ווצאות דופן.
3. אין בנטילת האחריות ובהעדר רישום פלילי כדי להימנע מהרשותה.
4. בית משפט קמא **שגה בקבעת התקיימותם של שני הגורמים המctrברים לצורך החלטה של החלטת כתוב.**

באשר לתנאי הראשון, על הנאשם להביא בפני בית המשפט הוכחות לנזק קונקרטי שיגרם לשיקומו, ולא די בוודאות קרויה לקיומו של נזק קונקרטי, או להציג אישור מעסיק לפיו הרשותה תוביל לפיטוריון. המשיב צרכ מכתב שגוי ממעסיקו כי על פי החוק לא ניתן להעסיק בשירותי מטבח אדם בעל רישום פלילי. בית

משפט קמא קבע כי המכתב מצין פגיעה במקום העבודה הנוכחי בלבד, ואולם בכלל, הרשעה בעבירות המיחסות למשיב, אין נוכנות בגדר החוק האוסר עבודה בסוג העבודה של המשיב (עסקי שירותי מטבע).

לפי חוק החברות והנחיות משרד האוצר לעניין העסקת נושא משרה בחברה ציבורית לשירותי מטבע, תופקע כהונתו של נושא משרה רק אם הורשע בעבירות שוחד, מרמה, עבירות מנהלים בתאגיד או עבירות של נציג מידע פuni וגןיבה. זאת בשונה מהרשעה בעבירות אלימות במסגרת סכום דרך, בגין הורשע המשיב שפטוחה לו הדרך להשתלב בכל מקום עבודה אחר בתמ"ן שירותי מטבע.

באשר לתנאי השני, שגה בית משפט קמא שעה שהעדיף את האינטראס האינדיבידואלי של המשיב על פני האינטראס הציבורי המובהק בדבר הרשעה בעבירות אלימות, עת הורשע המשיב בשתי עבירות אלימות. בעבירה של חבלה גופנית, האינטראס הציבורי מטה את הקפ' להרשעה, במיוחד בהיות העבירה חלק מההתפעעה הפסולה של "אלימות בכבישים".

5. בית משפט קמא שגה עת קבע כי האירוע עצמו נעשה בהתייחס למצוקה הקשה שאלו נקלעו המשיב, שכן לטענת המשיב לפיה סבר כי מדובר בשוד אין אחיזה בעבודות כתוב האישום והוא הועלתה בשלב הטיעונים לעונש.

6. בית המשפט שגה בקביעתו לפיה הרשעה בדיון הינה קשה مدى ביחס לעבירות אותן ביצע המשיב. המשיב פעל באלימות כשבעת בדلت רכבו של המתלון שנהדף אחרת וקיבל מכח בראשו, ניפץ את החלון שפצע את פניו של המתלון. אלימות על רקע שימוש בדרך מהוות נגע בחברה הישראלית ואי הרשעה אין בה כדי לבטא את חומרת האלימות בכבישים.

7. לעניין קולת העונש, המערערת מפנה לפסיקה המצביעת על עונשה מחמירה בהרבה בנסיבות דומות. לטענתה, בית משפט קמא שגה כי לא התייחס בגורר דין לפער בין שני תפקידיו שירות המבחן, עת בתפקיד הראשון של המשיב כל נזקנות טיפולית, התגללה קושי בויסות דחפים, מסוכנות הווארכה כבינונית והמלצת הסופית הייתה מסר על דרך עבודות שירות. ואילו בתפקיד השני, שנערך אר 4 חודשים לאחר מכן, שירות המבחן הסתפק בהסתכמה המשיב לשילוב בטיפול ובמצגת מסמך שגוי מעסיקו כי לפי החוק לא ניתן לעסוק בשירותי מטבע עם הרשעה בעבירות אלימות בכך לשנות את המלצותם בהיעדר הרשעה.

8. העונש ההולם לנסיבות העבירה הינו לכל הפחות רצוי עונש מסר על דרך של עבודות שירות. על כן מתבקש להחמיר את עונשו ולהשיט על המשיב 6 חודשים מסר בעבודות שירות ומסר על תנאי.

תגובה ב"כ המשיב

1. לא מדובר בתיק אלימות תוך שימוש בדרך "קלאסית" שכן מדובר למי שנרג על אופנו שעליו סכום כסף גדול מאד וסביר כי המתלון ביצע תאונות דרכים איתו על מנת לשוד את כספו ומהפחד והחרדה היכה באגרוף בשימוש החלון וכתוצאה משבירתו נפגע המתלון.

- .2. הتفسיר הראשון של שירות המבחן היה שלילי בಗל שકצינת המבחן סקרה שהמשיב מכניס את עצמו למצוין על סמך מעורבותו בתאונת דרכים, כאשר תאונות הדרכים בהן היה מעורב, לרבות זו שבה נפצע, הוא לא באשmeno.
- .3. המשיב הוא אדם נורטטיבי שלא הסתבר מימי בעבר, הוא עובד והתחתן לאחרונה, הוא ביקש את סליחת המתلون בשטח, הזמין את המשטרה והמתין לבואה.
- המשיב עובד באותו מקום עבודה כבר שנים רבות, הוא ביצע השתלמויות ברשות המיסים ויקשה עליו למצוא עבודה אם ירושע.

דין והכרעה

- .1. לאחר שיעינו בפרוטוקול הדיון בבית משפט קמא, בתסקיר המבחן שהו בפניו ובפניו, בהודעת הערעור ושמענו טיעונים מפני ב"כ הצדדים, הגיעו למסקנה כי מקרה זה איננו ראוי להליך החיריג של אי הרעשה שכן לאועלות ממנו נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה מהכלל לפיו מי שנקבע כי ביצע עבירה ורשע בביבועה.
- .2. איננו מקבלים את טענת ב"כ המשיב כאילו מדובר ב מקרה חריגה מצדיק חריגה מהכלל לפיו במקרים של גילוי אלימות על רקע שימוש בדרך יש לנ��וט בהרשעה על מנת להעביר מסר לכל ציבור הנගדים ועל מנת להעביר מסר גם למשיב עצמו, למרות ההליך הטיפולי שבו נטל חלק.
- .3. איננו מקבלים את טענת ב"כ המשיב, שהועלתה לראשונה בטיעוניה בפניו, כאילו מדובר בתגובה אינסטינקטיבית שمبرטה את חששו של המשיב מפני מעשה שוד שהתקoon לבע המתلون. טענה זו לא זכתה לביטוי בכתב האישום המתווך שהיא בפני בית משפט קמא ואף לא בדברי המשיב לשירות המבחן שעל פי התסקיר הראשון אמר המשיב, אשר תיאר את המנייע להתנהגוותו כתגובה אימפליסיבית ובלתי מתוכננת, על רקע תחושת בהלה ולחץ וביטה את קשייו בויסות עצמי במהלך האירוע, לצד הדגשת התנהגוותו כנכודית וחריגה בחיו.
- לא מותר לציין כי בסופו של אותו תסקיר לא המליך שירות המבחן על ביטול הרעשה והמשיב לא הביע מוטיבציה להשתלב בהליך טיפול, בניגוד לאמור בתסקיר השני.
- .4. אף אנו, כמו בית משפט קמא, איננו מתעלמים מנקודות הזכות שזקף בית משפט קמא לטובת המשיב והן הודאות, שחסכה את עדות המתلون, הפיצו שפיצה את המתلون, אורח החיים הנורטטיבי שהוא מנהל, החלמתו מהפצעה שנפצע בתאונת הדרכים, החרטה שהבע וnocomoתו להשתלב בהליך טיפול וביבוצע של"צ.

5. חurf האמור לעיל, אין בכלל אלה כדי להצדיק נקיטת ההליך החירג של אי הרשעה לאור חומרת התנהגוות האליםה של המשיב באירוע נושא ההחלטה, כאשר לא הסתפק בטריוקת דלת רכבו של המתلون ובפציעה שנגרמה לו כתוצאה מכך אלא המשיך ושבר את שמשת חלון הרכב וגרם לשירותה בפניו.

6. מכתב האישום המתוקן, שבו הודה המשיב, עולה כי לא מדובר בהဏוגות אימפלסיבית אלא בהဏוגות אלימה שהתבצעה בשני שלבים, כאשר גם אם המשיב חשב שמדובר בניסיון שוד, יכול היה להסתפק בטריוקת דלתו של המתلون ובאיסוף הכספי שנפל מתיקו, ללא קשר למתلون, ולא למשיך ולנקוט באליםות כלפי חלון הרכב וככלפי המתلون.

7. איננו סבורים כי במסמכים שהוצעו בפני בית משפט קמא ואשר המערערת התייחסה אליהם בסיפא עמ' 3 ובעמ' 4 למעלה לנימוקי הערעור יש כדי לבסס קביעה כי הרשעתו של המשיב תפגע בהמשך UISOKO כנותן שירות מטבח ואין בהם כדי לסקל את רצונו של המשיב לעבוד בענייני MISIM.

8. חurf האמור לעיל, יש בכל הנימוקים שהובאו על ידי בית משפט קמא, ככל שהם מבוססים על כתוב האישום המתוקן ותסקרי המבחן, כפי שתוארו לעיל, כדי להצדיק את ההליכים שננקטו כלפי המשיב על ידי בית משפט קמא אך אנו מוסיפים להליכים אלה עונש מאסר על תנאי למשך 3 חודשים אותו ירצה המשיב אם יעבור תוך שנתיים מהיום עבירת אלימות כלפי גופו או עבירה של היזק לרכוש.

9. אנו מקבלים את הערעור, מבטלים את הליין אי הרשעה שננקט על ידי בית משפט קמא, מרשייעים את המשיב בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בהתאם לסעיף 380 לחוק העונשין ועבירה של היזק בצדון בהתאם לסעיף 452 לחוק הני"ל.

אנו מטילים על המשיב 3 חודשים מאסר על תנאי שלא ירצה אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום עבירת אלימות כלפי גופו או עבירה של היזק לרכוש בצדון.

יתר חלק גזר הדין בת"פ ת"פ 16-05-11742 (בית משפט השלום בראשון לציון) יעדמו בתקופם.

ניתן והודיע היום ג' כסלו תשע"ח, 21/11/2017 במעמד ב"כ הצדדים והמשיב.

דבורה עטר, שופטת

שמעאל בורנשטיין,

שופט

אברהם טל, נשיא

אב"ד